

Sygn. akt I CZ 2/14

POSTANOWIENIE

Dnia 6 lutego 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Zawistowski (przewodniczący)

SSN Mirosław Bączyk

SSN Jan Górowski (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa A. B. i innych,

przeciwko Spółdzielni Budowlano-Mieszkaniowej "Z." w W.

z udziałem interwenientów ubocznych W. I. i M. D.

o ustalenie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 6 lutego 2014 r.,

zażalenia strony pozwanej na postanowienie Sądu Okręgowego w W.

z dnia 22 października 2013 r.

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w W. postanowieniem z dnia 22 października 2013 r. odrzucił skargę kasacyjną pozwanej Spółdzielni Budowlano-Mieszkaniowej „Z.” jako niedopuszczalną, z uwagi na to, że wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż pięćdziesiąt tysięcy złotych.

W zażaleniu na to postanowienie skarżący wniósł o jego uchylenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Dopuszczalność skargi kasacyjnej od wydanego przez sąd drugiej instancji prawomocnego wyroku lub postanowienia w przedmiocie odrzucenia pozwu albo umorzenia postępowania kończących postępowanie w sprawie o prawa majątkowe, uzależniona została od wartości przedmiotu zaskarżenia, określonej w art. 398² k.p.c. Wartość ta oznaczona została na kwotę co najmniej 50 000 zł. W razie podmiotowej kumulacji po stronie powodowej lub pozwanej wartość praw lub zobowiązań dotyczących każdego podmiotu podlega zliczeniu jedynie w przypadku łączącego ich współuczestnictwa materialnego, tj. istnienia pomiędzy nimi więzi o charakterze materialnoprawnym. Nie dochodzi do tego w wypadku współuczestnictwa formalnego, które w istocie stanowi połączenie w jednej sprawie samodzielnych roszczeń lub zobowiązań każdego podmiotu. Zgodnie z art. 72 § 1 pkt 2 k.p.c. do współuczestnictwa formalnego dochodzi, gdy w charakterze powodów lub pozwanych występuje kilka osób, a przedmiot sporu stanowią roszczenia lub zobowiązania jednego rodzaju, oparte na jednakowej podstawie faktycznej i prawnej, jeżeli ponadto właściwość sądu jest uzasadniona dla każdego z roszczeń lub z zobowiązań z osobna, jak też dla wszystkich wspólnie.

W przedmiotowej sprawie w pozwie powodowie określili łączną wartość przedmiotu sporu na kwotę 47 814 zł. W uzasadnieniu wskazali, że jest to suma kwot wartości przedmiotu sporu ustalonych w poszczególnych sprawach tj. oddzielnych sprawach właścicieli poszczególnych domów jednorodzinnych objętych pozwem. Wskazali dalej, że wysokość wartości przedmiotu sporu w każdej z poszczególnych spraw odpowiada sumie żądanych przez pozwaną spółdzielnię opłat za jeden rok obliczonej na podstawie stawek wskazanych w zawiadomieniu pozwanej z dnia 21 grudnia 2005 r.

Z kolei w apelacji pozwany wskazał także wartość przedmiotu zaskarżenia w kwocie 47.814 zł.

Ze względu na fakt, że wartość przedmiotu zaskarżenia stanowi kryterium dopuszczalności skargi kasacyjnej, sąd drugiej instancji oraz Sąd Najwyższy mogą skontrolować tę wartość w każdym czasie, opierając się na aktach sprawy lub wynikach przeprowadzonych czynności (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 16 listopada 2007 r., II CSK 423/07 i z dnia 11 sierpnia 2008 r., V CSK 136/08, niepublikowane).

Nie ulega wątpliwości, że po stronie powodowej istnieje współuczestnictwo formalne, bowiem roszczenia powodów są jednego rodzaju i są oparte na jednakowej podstawie faktycznej i prawnej. Każdy z powodów jest właścicielem domu jednorodzinnego, którego własność została nabyta od pozwanej spółdzielni, żaden nie jest członkiem pozwanej spółdzielni, od każdego z powodów spółdzielnia żąda opłat eksploatacyjnych.

W wypadku współuczestnictwa formalnego w sporze o dopuszczalności skargi kasacyjnej – co wynika z ugruntowanego orzecznictwa – decyduje wartość przedmiotu zaskarżenia każdego z połączonych formalnie powództw przeciwko każdemu z pozwanych. Innymi słowy, o wartości przedmiotu zaskarżenia nie decyduje suma poszczególnych przedmiotów zaskarżenia, ale wartość każdego z nich z osobna (por. orzeczenia Sądu Najwyższego: z dnia 31 sierpnia 1936 r., C III 169/35, OSP 1936, nr 9, poz. 546 i z dnia 15 kwietnia 1997 r., I CKN 154/97, niepubl.).

Nie jest ponadto dopuszczalna zmiana wartości przedmiotu zaskarżenia dla celów kasacyjnych (por. postanowienie SN z dnia 25 czerwca 1999 r., II CZ 58/99, niepubl., postanowienie SN z dnia 16 lutego 2005 r., IV CZ 210/04, niepubl., postanowienie SN z dnia 25 listopada 2008 r., II CZ 81/08, niepubl.).

Z tych przyczyn trafnie Sąd Okręgowy w W. skargę kasacyjną odrzucił jako niedopuszczalną, na podstawie art. 398⁶ § 2 i 3 k.p.c. Tym samym zażalenie jako bezzasadne podlegało oddaleniu (art. 394¹ § 3 k.p.c. w zw. z art. 398¹⁴ k.p.c.).